

Pavel Uhl, advokát
datovou schránkou: 5iza9qd

Č. j.:
MHMP 380354/2021
Sp. zn.:
S-MHMP 274867/2021

Vyřizuje/tel.:
Mgr. Martin Sušický
236 004 663
Počet listů/příloh: 4/0
Datum:
29.03.2021

USNESENÍ

Magistrát hlavního města Prahy, odbor živnostenský a občanskosprávní jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 10 a § 11 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a § 2a písm. a) zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ShrZ“) ve spojení s § 31 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů v řízení o řtí oznámení o konání shromáždění ze dne 1. 3. 2021, svolavatele [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] em se sídlem [redacted] Kořenského 15, Praha 5, vedeném pod sp. zn. S-MHMP 274867/2021, rozhodl takto:

Podle § 5 odst. 6 ShrZ se odkládá oznámení o konání shromáždění ze dne 1. 3. 2021 svolavatele [redacted] [redacted] [redacted] které se mělo konat dne 18. 4. 2021 v době od 12.00 do 14.00 hodin na náměstí U Svatého Jiří, Praha 1, za účelem „vyjádření nesouhlasu s uzavřením oblasti Pražského hradu svolané u příležitosti mezinárodního dne památek a sídel“, neboť svolavatel neodstranil vady oznámení v úřadem stanovené lhůtě.

Odůvodnění

Odboru živnostenskému a občanskosprávnímu Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen „Magistrát“) bylo dne 1. 3. 2021 doručeno oznámení o konání shromáždění svolavatele [REDAKCE] [REDAKCE] R [REDAKCE] bylo zamýšleno konat dne 18. 4. 2021 v čase od 12.00 hodin do 14.00 hodin na náměstí U Svatého Jiří, Praha 1, u Carratiho kašny, zhruba mezi katedrálou sv. Víta, Václava a Vojtěcha a bazilikou sv. Jiří, za účelem „*vyjádření nesouhlasu s uzavřením oblasti Pražského hradu svolané u příležitosti mezinárodního dne památek a sídel*“.

Magistrát posoudil oznámení o konání shromáždění a zjistil, že shromáždění se má konat pod širým nebem mimo veřejná prostranství, tudíž je podle § 5 odst. 4 ShrZ svolavatel povinen k oznámení přiložit písemný souhlas toho, kdo je vlastníkem, případně uživatelem pozemku.

Pokud jde o zjištění, že náměstí U Svatého Jiří v Praze 1, kde se má shromáždění konat, není veřejným prostranstvím, vycházel Magistrát z následujících úvah:

Legální definice pojmu *veřejné prostranství* je obsažena v ust. § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) které stanoví, že *veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru*. Po obsahové stránce tato definice vymezuje veřejné prostranství jednak z hledisek věcných, a to tím, že uvádí v úvahu přicházející druhy či typy veřejných prostranství. Dále vymezuje veřejné prostranství znakem jeho *obecné přístupnosti*, což platí jak pro nepojmenovatelné, tj. tzv. další prostory, tak pro tzv. pojmenovatelné druhy či typy veřejných prostranství (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2005, čj. 5 As 49/2004-77).

K definici veřejného prostranství dále odborná literatura uvádí, že klíčové jsou znaky charakterizující veřejné (či veřejná) prostranství jako přístupné (přístupná) každému bez omezení a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. To ve svém důsledku znamená i příslušné omezení práv vlastníka, který musí respektovat, že *takovýto prostor (byť je v jeho vlastnictví) nemůže být např. vlastníkem oplocen, či jinak uzavřen*, neboť tak by ztratil svoji funkci veřejného prostranství. Vlastník takového prostoru je povinen omezení spojená s jeho povahou veřejného prostranství strpět. (Koudelka Z., Ondruš R., Průcha P., *Zákon o obcích (obecní zřízení) - Komentář*, Praha: Linde, 2002).

Na druhou stranu za veřejné prostranství nelze pokládat každý pozemek, který veřejnost užívá s ohledem na nepřítomnost technických překážek přístupu na něj. Nejvyšší soud ve své rozhodovací praxi (usnesení ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. 28 Cdo 1498/2014) vyžaduje k naplnění pojmových znaků veřejného prostranství též materiální kritérium spočívající v určenosti dotčeného pozemku k uspokojování potřeb občanů obce, potažmo existenci funkčního významu daného prostranství pro sídelní celek. Pozemek, který je veřejností užíván toliko živelně, jež obec (především prostřednictvím územně plánovací dokumentace) nedestinuje k plnění veřejných účelů a *ve vztahu k němuž zůstává vlastníku zachována plná možnost vyloučit třetí osoby z jeho užívání*, lze jen stěží kvalifikovat jako veřejné prostranství ve smyslu § 34 zákona o obcích (podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 1. 8. 2017, sp. zn. 28 Cdo 4208/2016).

K definici veřejného prostranství lze pro úplnost ještě uvést, že podle odborné literatury citovaná legální definice neslouží jen pro účely zákona o obcích, ale jde o definici obecnou, ze které vycházejí i další zákony, například zákon o právu shromažďovacím ve svém § 5 odst. 3 písm. a) při ohlašování shromáždění na veřejném prostranství (viz Havlan, P., Janeček, J., Kopecký, M., Průcha, P., *Zákon o obcích: Komentář*, Wolters Kluwer, přístupné z ASPI, nebo Vedral J., Váňa L., Břeň J., Pšenička S., *Zákon o obcích (obecní zřízení), 1. vydání*, Praha: C.H. Beck, 2008).

Jak bylo uvedeno, v posuzované věci bylo oznámeno konání shromáždění na náměstí U Svatého Jiří v Praze 1. K tomuto prostoru Magistrát v první řadě konstatuje, že se jedná o privilegované místo, které spadá do chráněné oblasti Pražského hradu ve smyslu vládního nařízení č. 55/1954 Sb., o chráněné oblasti Pražského hradu, přičemž nad rámec obecné bezpečnosti zajišťuje stálou bezpečnost tohoto prostoru Policie ČR na základě speciálního ustanovení § 48 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o policii“) a na základě usnesení vlády č. 1604/2008, k zajišťování bezpečnosti chráněných objektů a prostorů, ve znění usnesení vlády č. 544/2017. K plnění takových úkolů Policie ČR disponují příslušníci policie některými pravomocemi, při jejichž výkonu dochází k omezení vstupu veřejnosti na chráněné místo, tedy i na náměstí U Svatého Jiří. Konkrétně podle § 48 odst. 4 zákona o policii *při zajišťování bezpečnosti chráněného objektu nebo prostoru je policista oprávněn (a) zjišťovat důvod vstupu osoby do objektu nebo prostoru, (b) zjišťovat totožnost vstupující nebo vycházející osoby, (c) provést prohlídku vnášené nebo vynášené věci, (d) zastavovat vjíždějící nebo vyjíždějící dopravní prostředek a provést jeho prohlídku, (e) provést prohlídku vstupující nebo vycházející osoby, (f) na dobu pobytu osoby v objektu nebo prostoru jí odebrat zbraň.*

Současně podle § 28 odst. 1 písm. a) zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, platí, že *Hradní stráž provádí vnější ostrahu areálu Pražského hradu, zabezpečuje jeho obranu a provádí vnější ostrahu a obranu objektů, které jsou dočasným sídlem prezidenta a jeho hostů.*

Informace o pozemku z katastru nemovitostí udávají, že náměstí U Svatého Jiří v Praze 1 je pozemek parc. č. 81 v k. ú. Hradčany, jehož vlastníkem je Česká republika a příslušnost hospodařit s majetkem státu vykonává Správa Pražského hradu, Hrad I. nádvoří 1, Praha 1. Na daný prostor se vztahuje též působnost návštěvního řádu vydaného Správou Pražského hradu (přístupný na www.hrad.cz), podle jehož čl. 1 odst. 1 se areálem Pražského hradu pro účely tohoto řádu rozumí území, jež se vymezuje:

- a) pozemními komunikacemi: Ulice u Prašného mostu, Vikářská ulice, Jiřská ulice, Zlatá ulička u Daliborky;
- b) nádvořími: I., II., III., IV., náměstí U sv. Jiří;
- c) návštěvními objekty: Starý královský palác, bazilika sv. Jiří, Zlatá ulička u Daliborky, Obrazárna Pražského hradu, Prašná věž, Chrám sv. Víta, Rožmberský palác, Jízdárna, Královský letohrádek, Míčovna, Císařská konírna, Kaple sv. Kříže, Tereziánské křídlo;
- d) zahradami: Královská zahrada, Jižní zahrady, Horní a Dolní Jelení příkop, zahrada Na Baště, zahrada Na Terasě Jízdárny, Svatováclavská vinice.

V preambuli návštěvního řádu vydaného Správou Pražského hradu se rovněž stanoví, že nádvoří, ulice, parkové komunikace a podobné plochy areálu Pražského hradu jsou *účelovými komunikacemi*, jejichž zpřístupnění veřejnosti v určité denní době a užívání se řídí pravidly stanovenými Správou Pražského hradu. Návštěvní řád areálu Pražského hradu mimo jiné stanoví také provozní dobu, vstupné a způsob užívání prostor Pražského hradu a to s právem Správy Pražského hradu na uzavření celého areálu z provozních či státně-reprezentačních důvodů.

Z informací o pozemku z katastru nemovitostí bylo rovněž zjištěno, že náměstí U Svatého Jiří v Praze 1 je pozemek, jenž je v katastru nemovitostí definován jako „*ostatní plocha*“, způsob využití: „*ostatní komunikace*“. Podle přílohy č. 2 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění vyhlášky č. 301/2019 Sb. se tedy jedná o *pozemek, na kterém je místní nebo účelová komunikace a její součásti*. Jak již bylo uvedeno, podle návštěvního řádu areálu Pražského hradu je předmětné místo *účelovou komunikací*. Podle § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů je účelová komunikace *pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků*. Příslušný silniční

správní úřad obecního úřadu obce s rozšířenou působností může na žádost vlastníka účelové komunikace a po projednání s Policií České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka. Úprava nebo omezení veřejného přístupu na účelové komunikace stanovené zvláštními právními předpisy tím není dotčena. Podle druhého odstavce téhož paragrafu je účelovou komunikací i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu. Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu. V pochybnostech, zda z hlediska pozemní komunikace jde o uzavřený prostor nebo objekt, rozhoduje příslušný silniční správní úřad.

Na základě posouzení shora předestřených skutečností dospěl Magistrát k názoru, že náměstí U Svatého Jiří v Praze 1 není veřejné prostranství. Takový závěr přijal Magistrát proto, že uvedené místo se nachází v areálu Pražského hradu, který je z části obklopený neprostupně stavbami a z části obehnaný plotem s vjezdovou bránou či turniketem pro pěší, kde vnější ostrahu nepřetržitě zajišťuje Hradní stráž a vnitřní bezpečnost Policie ČR, které zákon o policii svěřuje zvláštní pravomoc kontrolovat osoby vstupující nebo vycházející z areálu, jehož součástí je i předmětné místo. Již z toho vyplývá, že na uvedené místo nemá přístup každý, nýbrž z užívání daného místa je vyloučen zejména ten, kdo neprojde bezpečnostní prohlídkou. Na veřejnost nacházející se na předmětném místě dále dopadají mnohem přísnější omezení, než je tomu na místech, která nespádají do chráněné oblasti; ve vztahu k výkonu práva shromažďovacího je zde např. zakázáno rušit výklad průvodce nebo ztěžovat návštěvníkům prohlídku užíváním zesilovacích zvukových zařízení a hlasitými projevy, tedy činnostmi typickými právě pro veřejná shromáždění. Předmětné místo je také účelovou komunikací, na kterou je omezen veřejný přístup a vlastníku pozemku je taktéž zachována plná možnost vyloučit třetí osoby z jeho užívání (viz možnost úplného uzavření areálu Pražského hradu z provozních důvodů toliko na základě rozhodnutí Správy Pražského hradu). Podle názoru Magistrátu proto lze přijmout jednoznačný závěr, že místo, kde se dle oznámení má shromáždění konat, je režimový prostor, který není přístupný každému bez omezení, schází mu znak obecné přístupnosti, a proto není veřejným prostranstvím ve smyslu ust. § 34 zákona o obcích.

Jiný závěr dle Magistrátu neodůvodňuje ani skutečnost, že místo shromáždění je pojmenováno jako „náměstí“, neboť takové pojmenování je dáno a užíváno historicky bez ohledu na moderní právní úpravu obecního zřízení a daný prostor nenaplnuje ostatní parametry definice veřejného prostranství (srov. též nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2005 publikovaný pod č. 211/2005 Sb.)

Podle § 5 odst. 4 ShrZ platí, že „má-li se shromáždění konat pod širým nebem mimo veřejná prostranství, je svolavatel povinen k oznámení přiložit písemný souhlas toho, kdo je vlastníkem, případně uživatelem pozemku.“

Jelikož svolavatel povinnost podle § 5 odst. 4 ShrZ nesplnil, když k oznámení nepřiložil písemný souhlas Správy Pražského hradu s konáním shromáždění na náměstí U Svatého Jiří, které se nachází v areálu Pražského hradu mimo veřejná prostranství, vyzval Magistrát svolavatele k doplnění oznámení o uvedený souhlas. K tomu mu stanovil přiměřenou lhůtu pěti pracovních dnů. Současně byl svolavatel upozorněn, že neodstraní-li vady oznámení ve stanovené lhůtě, bude Magistrát postupovat podle § 5 odst. 6 ShrZ a oznámení usnesením bez zbytečného odkladu odloží.

Usnesení, kterým byla svolavatelovi stanovena lhůta k doložení souhlasu Správy Pražského hradu s konáním shromáždění, bylo zmocněnci svolavatele doručeno ve čtvrtek 11. 3. 2021. Konec stanovené lhůty tudíž připadl na čtvrtek 18. 3. 2021. Jelikož ve stanovené lhůtě svolavatel nedoplnil oznámení o konání shromáždění o uvedený souhlas Správy Pražského hradu s konáním shromáždění na předmětném místě, bylo podle § 5 odst. 6 ShrZ oznámení odloženo tímto usnesením.

Poučení:

Svolavatel má právo proti tomuto usnesení podat odvolání k Ministerstvu vnitra, odboru bezpečnostní politiky. Odvolání lze podat **do 15 dnů** ode dne oznámení tohoto usnesení podáním učiněným u Magistrátu hl. m. Prahy, odboru živnostenského a občanskosprávního. Lhůta pro podání odvolání běží ode dne následujícího po oznámení usnesení. Podle ust. § 76 odst. 5 správního řádu odvolání nemá odkladný účinek.

Mgr. Pavel Štefaňák

vedoucí oddělení správních činností a správního trestání

podepsáno elektronicky